

Робоча програма дисципліни «Економіка та організація виробництва»

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 123 · КОМП'ЮТЕРНА ІНЖЕНЕРІЯ

БАКАЛАВР

90

Годин

Загальний обсяг дисципліни

3

Кредити ЄКТС

Відповідно до стандарту

3

Модулі

Змістовних блоки курсу

Загальна інформація про дисципліну

Ідентифікація

Назва: Економіка та організація виробництва

Спеціальність: 123 Комп'ютерна інженерія

Ступінь: Бакалавр

Обсяг: 90 годин / 3 кредити ЄКТС

Модулів: 3 змістовних блоки

Призначення дисципліни

Дисципліна «Економіка та організація виробництва» формує у студентів системне розуміння економічних закономірностей функціонування підприємства, принципів організації виробничих процесів та методів управління ресурсами. Курс охоплює ключові питання ресурсного забезпечення, планування, організації праці та оцінки ефективності виробничо-господарської діяльності.

Дисципліна є обов'язковою для підготовки бакалаврів зі спеціальності «Комп'ютерна інженерія» та забезпечує формування загальних та фахових компетентностей, передбачених освітньо-професійною програмою.

Загальні компетентності

Аналітичне мислення

Здатність до аналізу, синтезу та критичного оцінювання економічної інформації: виявлення причинно-наслідкових зв'язків, порівняння альтернативних варіантів, формування обґрунтованих висновків щодо ефективності виробничих рішень.

Комунікація

Здатність до усної та письмової комунікації: чітко пояснювати економічні явища та виробничі процеси, аргументовано захищати техніко-економічні розрахунки, оформлювати аналітичні звіти та пояснювальні записки.

Самоорганізація

Уміння самостійно навчатися, планувати роботу та організовувати виконання завдань у визначені строки, зокрема під час підготовки розрахункових завдань, техніко-економічних обґрунтувань і дослідницьких проектів.

Командна робота

Відповідальність, ініціативність та готовність працювати в команді під час групового аналізу кейсів, розв'язання ситуаційних задач та спільного розроблення організаційно-економічних рішень.

Студент повинен вміти: аналізувати навчальну, статистичну та планово-економічну інформацію; виділяти головне та узагальнювати результати; планувати власну діяльність і дотримуватися дедлайнів; коректно спілкуватися з викладачами та одногрупниками; брати участь у командній роботі та розподіляти обов'язки.

Фахові компетентності

Розуміння економіки підприємства

Розуміння сутності та закономірностей функціонування підприємства як первинної ланки суспільного виробництва. Знання видів підприємств, організаційно-правових форм, ресурсного потенціалу та механізмів господарювання в умовах ринкової економіки.

Аналіз виробничих процесів

Здатність аналізувати виробничі процеси, розраховувати техніко-економічні показники, оцінювати ефективність використання ресурсів: основних засобів, оборотних коштів, трудових ресурсів та виробничих потужностей.

Організація та планування

Знання принципів організації виробничого процесу, методів планування діяльності підприємства, управління витратами та собівартістю продукції. Розуміння зв'язку між організаційними рішеннями та економічними результатами.

Нормативно-правова база

Орієнтування в нормативно-правовій базі у сфері господарської діяльності та організації виробництва; використання офіційних статистичних та інформаційних джерел для формування обґрунтованих економічних висновків.

Результати навчання

01

Пояснення економічних категорій

Пояснювати сутність ключових понять і явищ: підприємство, виробничий процес, ресурси, витрати, собівартість, прибуток, рентабельність, виробнича потужність, організація праці, планування.

03

Розрахунок економічних показників

Виконувати розрахунки техніко-економічних показників підприємства: ємності ресурсів, витрат виробництва, собівартості, рентабельності, продуктивності праці та фондівіддачі.

02

Характеристика процесів та методів

Характеризувати основні методи організації виробництва, застосовувати техніко-економічний аналіз, визначати показники ефективності та робити висновки щодо господарської діяльності підприємства.

04

Робота з джерелами та нормативами

Орієнтуватися в науковій літературі та нормативній базі з економіки та організації виробництва; використовувати інформаційні ресурси для підготовки обґрунтованих аналітичних матеріалів.

Підприємство та його ресурси

- 1 — Тема 1.1
Підприємство як суб'єкт господарювання: сутність, види, організаційно-правові форми
- 2 — Тема 1.2
Основні засоби підприємства: склад, структура, знос, амортизація та ефективність використання
- 3 — Тема 1.3
Оборотні кошти підприємства: склад, нормування та показники ефективності використання
- 4 — Тема 1.4
Трудові ресурси та оплата праці: персонал, продуктивність, форми і системи оплати праці

Підприємство як суб'єкт господарювання

Лекційний матеріал (2 год.)

Лекція 1: Підприємство як первинна ланка суспільного виробництва. Поняття підприємства та підприємницької діяльності. Організаційно-правові форми підприємств в Україні: ТОВ, АТ, ПП, державні та комунальні підприємства. Статутний капітал, його формування та функції.

Лекція 2: Середовище функціонування підприємства: внутрішнє та зовнішнє. Виробнича структура підприємства. ІТ-підприємство в умовах ринкової економіки: особливості, тенденції розвитку. Господарська діяльність підприємства в умовах воєнного стану та відновлення економіки України.

Ключові питання лекції

- Сутність підприємства та його відмінність від організації
- Класифікація підприємств за різними ознаками
- Організаційно-правові форми підприємств в Україні
- Виробнича структура та інфраструктура підприємства
- Специфіка ІТ-підприємств як суб'єктів господарювання

Практичне заняття (1 год.)

Завдання 1. Аналіз організаційно-правових форм підприємств: переваги та недоліки різних форм для ІТ-бізнесу. Заповнення порівняльної таблиці.

Завдання 2. Кейс: вибір організаційно-правової форми для стартапу у сфері комп'ютерної інженерії. Обговорення та захист рішень.

Завдання 3. Тестування за ключовими термінами теми (10 питань).

Самостійна робота (8 год.)

- Опрацювання підручника: Непран А. В., Шевченко І. Ю. «Економіка підприємства» — Т. 1, гл. 1 «Підприємство як особлива форма організації виробництва»
- Підготовка реферату: «ІТ-підприємства в Україні: організаційно-правові форми та тенденції розвитку»
- Складання схеми виробничої структури підприємства комп'ютерної інженерії

Очікуваний результат: студент вміє характеризувати підприємство як суб'єкт господарювання, порівнювати організаційно-правові форми та обирати оптимальну для конкретного виду діяльності.

Основні засоби підприємства

1

Склад і структура

Будівлі, споруди, обладнання, комп'ютерна техніка, нематеріальні активи. Активна та пасивна частини.

2

Знос і амортизація

Фізичний та моральний знос. Методи нарахування амортизації: прямолінійний, зменшення залишкової вартості.

3

Показники ефективності

Фондовіддача, фондомісткість, фондоозброєність, коефіцієнт оновлення та вибуття основних засобів.

4

Відтворення

Просте та розширене відтворення. Джерела фінансування оновлення: амортизаційний фонд, прибуток, кредит.

Лекційний матеріал (2 год.)

Поняття та класифікація основних засобів підприємства. Оцінка основних засобів: первісна, залишкова, відновна вартість. Знос: фізичний та моральний. Методи нарахування амортизації. Показники ефективності використання основних засобів: фондовіддача, фондомісткість. Відтворення основних засобів, джерела фінансування. Особливості основних засобів ІТ-підприємств: комп'ютерна техніка, серверне обладнання, нематеріальні активи (ліцензії, програмне забезпечення).

Практичне заняття (1 год.) та СРС (8 год.)

Практика: Розрахунок амортизації різними методами; визначення фондовіддачі та фондомісткості підприємства; аналіз структури основних засобів ІТ-компанії за умовними даними.

СРС: Опрацювання: Непран А. В., Шевченко І. Ю. «Економіка підприємства» (2024) — гл. 7 «Основні засоби»; виконання розрахункового завдання з амортизації та показників ефективності використання основних засобів ІТ-підприємства.

Оборотні кошти та трудові ресурси підприємства

Тема 1.3 — Оборотні кошти (Лекція 3, 2 год.)

Поняття та склад оборотних коштів підприємства. Структура оборотних активів: виробничі запаси, незавершене виробництво, готова продукція, дебіторська заборгованість. Нормування оборотних коштів. Показники ефективності використання: коефіцієнт оборотності, тривалість одного обороту. Джерела формування оборотних коштів. Особливості оборотних активів IT-підприємств.

Практика (1 год.): Розрахунок нормативу оборотних коштів; визначення коефіцієнта оборотності та тривалості обороту за умовними даними підприємства; аналіз структури оборотних активів IT-компанії.

СРС (8 год.): Опрацювання: Непран А. В., Шевченко І. Ю. «Економіка підприємства» (2024), Т. 2 — розділ «Оборотні засоби»; виконання розрахункового завдання з нормування оборотних коштів.

Тема 1.4 — Трудові ресурси та оплата праці (Лекція 4, 2 год.)

Персонал підприємства: склад, структура, категорії. Продуктивність праці: виробіток, трудомісткість. Методи вимірювання продуктивності праці. Нормування праці. Форми і системи оплати праці: відрядна, погодинна, контрактна. Фонд оплати праці: склад, планування. Мотивація персоналу в IT-галузі: матеріальне та нематеріальне стимулювання. Ринок праці в IT-секторі України.

Практика (1 год.): Розрахунок продуктивності праці та трудомісткості; визначення фонду оплати праці; аналіз форм оплати праці для різних категорій IT-персоналу.

СРС (8 год.): Опрацювання: Непран А. В., Шевченко І. Ю. «Економіка підприємства» (2024) — розділ «Персонал і оплата праці»; підготовка аналітичної записки «Ринок праці в IT-секторі України: тенденції та перспективи».

Організація та планування виробництва

Тема 2.1

Виробничий процес та принципи його організації. Типи, форми та методи організації виробництва.

Тема 2.2

Виробнича потужність підприємства: розрахунок, планування та шляхи підвищення.

Тема 2.3

Планування виробничої діяльності: виробнича програма, бізнес-план, техніко-економічне планування.

Тема 2.4

Витрати виробництва та собівартість продукції: склад, класифікація, методи калькулювання.

Виробничий процес та організація виробництва

Лекційний матеріал (2 год.)

Поняття виробничого процесу та його складові. Принципи раціональної організації виробничого процесу: спеціалізація, паралельність, безперервність, ритмічність, пропорційність, прямоточність. Типи виробництва: одиничне, серійне, масове. Форми організації виробництва: концентрація, спеціалізація, кооперування, комбінування. Методи організації виробничого процесу: потоковий, партійний, індивідуальний. Особливості організації розробки програмного забезпечення як виробничого процесу.

Ключові питання

- Склад і структура виробничого процесу
- Принципи раціональної організації виробництва
- Типи виробництва та їх характеристика
- Методи організації виробничого процесу
- Специфіка організації IT-виробництва

Практичне заняття (1 год.)

Завдання 1. Аналіз виробничого процесу IT-компанії: побудова схеми виробничого процесу розробки програмного продукту, виявлення основних, допоміжних та обслуговуючих процесів.

Завдання 2. Кейс: вибір методу організації виробництва для IT-підприємства за різних умов (типів проектів). Групова робота та захист рішень.

Завдання 3. Тестування за ключовими термінами теми (10 питань).

Самостійна робота (8 год.)

- Опрацювання: Підлісна О. А., Ткаченко Т. П. «Економіка і організація виробництва» (КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023) — розділ «Виробничий процес»
- Підготовка реферату: «Agile та Scrum як сучасні методи організації IT-виробництва»
- Складання порівняльної таблиці методів організації виробництва

Очікуваний результат: студент вміє характеризувати виробничий процес, описувати принципи та методи його організації, застосовувати їх до специфіки IT-виробництва.

Виробнича потужність підприємства

Лекційний матеріал (2 год.)

Поняття виробничої потужності підприємства. Методика розрахунку виробничої потужності. Фонд часу роботи обладнання: календарний, режимний, дійсний. Показники використання виробничої потужності: коефіцієнт екстенсивного, інтенсивного та інтегрального завантаження. Баланс виробничої потужності. Шляхи підвищення ефективності використання виробничих потужностей. Специфіка оцінки потужності ІТ-підприємств: серверні ресурси, пропускна спроможність.

Практика (1 год.) та СРС (8 год.)

Практика: Розрахунок виробничої потужності підрозділу підприємства; визначення коефіцієнта використання потужності; аналіз балансу потужностей та виявлення «вузьких місць» на умовному прикладі.

СРС: Опрацювання: Непран А. В., Шевченко І. Ю. «Економіка підприємства» (2024) — гл. 12 «Планування технічного розвитку»; виконання розрахункового завдання з визначення виробничої потужності та складання її балансу.

Планування виробництва та витрати підприємства

Тема 2.3 — Планування виробничої діяльності (Лекція 7, 2 год.)

Система планування на підприємстві: стратегічне, тактичне, оперативне. Виробнича програма: зміст, показники, методика розроблення. Бізнес-план підприємства: структура та призначення. Техніко-економічне планування: план виробництва, план праці та заробітної плати, план матеріально-технічного постачання. Оперативно-виробниче планування: системи, методи. Планування в IT-проектах: методологія Agile, Scrum, Kanban.

Практика (1 год.): Розроблення виробничої програми підприємства на умовному прикладі; складання фрагменту бізнес-плану IT-стартапу; аналіз методів оперативного планування.

СРС (7 год.): Опрацювання: Непран А. В., Шевченко І. Ю. «Економіка підприємства» (2024), Т. 3 — розділи «Планування виробництва» та «Техніко-економічне планування»; підготовка аналітичної записки «Бізнес-планування в IT-компаніях: особливості та інструменти».

Тема 2.4 — Витрати виробництва та собівартість (Лекція 8, 2 год.)

Поняття та класифікація витрат підприємства: за елементами та статтями калькуляції. Собівартість продукції: виробнича та повна. Методи калькулювання: позамовний, попередільний, нормативний. Кошторис витрат на виробництво. Постійні та змінні витрати. Аналіз беззбитковості. Шляхи зниження собівартості. Структура витрат IT-підприємства: оплата праці, ліцензії, хмарні послуги, маркетинг.

Практика (1 год.): Складання калькуляції собівартості програмного продукту; визначення точки беззбитковості для IT-підприємства; аналіз структури витрат IT-компанії за умовними даними.

СРС (7 год.): Опрацювання: Підлісна О. А., Ткаченко Т. П. «Економіка і організація виробництва» (КПІ, 2023) — розділ «Витрати підприємства»; виконання розрахункового завдання з калькулювання собівартості та аналізу беззбитковості IT-проекту.

Результати та ефективність виробничо-господарської діяльності

Тема 3.1

Доходи, прибуток і рентабельність підприємства: формування, розподіл та показники оцінювання.

Тема 3.2

Ціноутворення на продукцію та послуги: методи, стратегії, особливості для IT-ринку.

Тема 3.3

Інноваційна та інвестиційна діяльність підприємства: сутність, оцінка ефективності інноваційних проектів.

Тема 3.4

Комплексна оцінка ефективності господарської діяльності: система показників та методи аналізу.

Доходи, прибуток і рентабельність підприємства

Лекційний матеріал (2 год.)

Доходи підприємства: склад і структура. Виручка від реалізації продукції (робіт, послуг). Прибуток: поняття, види (валовий, операційний, чистий), формування та розподіл. Фактори впливу на прибуток підприємства. Рентабельність: поняття та система показників (рентабельність продукції, продажів, активів, власного капіталу). Методи аналізу прибутковості ІТ-підприємства.

Ключові питання

- Доходи підприємства: склад і структура
- Механізм формування та розподілу прибутку
- Система показників рентабельності
- Фактори зростання прибутковості підприємства
- Специфіка формування прибутку ІТ-підприємства

Практичне заняття (1 год.)

Завдання 1. Розрахунок прибутку від реалізації та чистого прибутку підприємства за умовними фінансовими даними.

Завдання 2. Визначення показників рентабельності ІТ-підприємства; факторний аналіз прибутку.

Завдання 3. Тестування за ключовими термінами теми (10 питань).

Самостійна робота (8 год.)

- Опрацювання: Непран А. В., Шевченко І. Ю. «Економіка підприємства» (2024) — Т. 3, розділ «Фінансово-економічні результати»
- Підготовка реферату: «Прибутковість українських ІТ-компаній: аналіз тенденцій 2022–2024 рр.»
- Аналіз фінансової звітності реального ІТ-підприємства за відкритими даними

Очікуваний результат: студент вміє розраховувати показники прибутку та рентабельності, аналізувати фактори впливу на фінансові результати підприємства.

Ціноутворення на продукцію та послуги

Лекційний матеріал (2 год.)

Ціна як економічна категорія: сутність, функції, види. Методи ціноутворення: витратний, ринковий (орієнтація на конкурентів, на попит), ціннісний. Стратегії ціноутворення: «зняття вершків», проникнення на ринок, нейтральна. Особливості ціноутворення на IT-ринку: ліцензійна модель, підписка (SaaS), freemium, ціноутворення на аутсорсингові послуги. Державне регулювання цін в Україні. Вплив воєнного стану на ціноутворення у вітчизняній промисловості.

Практика (1 год.) та СРС (8 год.)

Практика: Розрахунок ціни продукції витратним методом; порівняльний аналіз моделей ціноутворення для IT-продуктів; кейс «Вибір стратегії ціноутворення для SaaS-продукту на українському ринку».

СРС: Опрацювання: Биків О. О., Загорська Т. М. «Економіка підприємства та організація виробництва» (2023) — розділ «Ціноутворення»; підготовка аналітичної записки «Порівняльний аналіз моделей ціноутворення провідних IT-компаній»; аналіз тенденцій ціноутворення на ринку програмних продуктів в Україні.

❏ **Очікуваний результат:** студент вміє характеризувати методи та стратегії ціноутворення, застосовувати їх для обґрунтування ціни IT-продуктів і послуг.

Інноваційна та інвестиційна діяльність підприємства

Інноваційна діяльність

Інновації як основа конкурентоспроможності. Класифікація: продуктові, процесні, організаційні. Цикл інноваційного проекту від ідеї до комерціалізації.

Інвестиційна діяльність

Інвестиції: поняття, види, джерела. Реальні та фінансові інвестиції. Капітальні вкладення в IT-інфраструктуру. Іноземні інвестиції в IT-сектор України.

Оцінка ефективності

Методи оцінки: NPV, IRR, PP, PI. Аналіз ризиків інноваційних проектів. Оцінка доцільності впровадження IT-рішень на виробництві.

Лекційний матеріал (2 год.)

Інноваційна діяльність підприємства: сутність, класифікація інновацій, інноваційний процес. Оцінка ефективності інноваційних проектів. Інвестиційна діяльність: поняття, форми, джерела фінансування. Методи оцінки ефективності інвестицій: NPV, IRR, термін окупності. Цифрова трансформація виробництва. Інвестиції в IT-сектор України: стан та перспективи в умовах воєнного часу та повоєнного відновлення.

Практика (1 год.) та СРС (7 год.)

Практика: Розрахунок NPV та IRR інноваційного IT-проекту; аналіз ризиків та побудова дерева рішень; кейс «Оцінка доцільності впровадження ERP-системи на виробничому підприємстві».

СРС: Опрацювання: Биків О. О., Загорська Т. М. «Економіка підприємства та організація виробництва» (2023) — розділ «Інноваційна та інвестиційна діяльність»; підготовка реферату «IT-інновації як фактор підвищення ефективності виробництва»; розрахунок ефективності умовного IT-проекту за методом NPV.

Комплексна оцінка ефективності господарської діяльності

Лекційний матеріал (2 год.)

Поняття економічної ефективності виробництва. Система показників ефективності господарської діяльності підприємства: узагальнювальні та часткові. Ефективність використання ресурсів: трудових, матеріальних, фінансових. Методи комплексного аналізу господарської діяльності: SWOT-аналіз, фінансовий аналіз, факторний аналіз. Порівняльний аналіз ефективності підприємств. Шляхи підвищення ефективності виробничо-господарської діяльності підприємства. Ефективність вітчизняних підприємств в умовах воєнного стану та відновлення економіки.

Ключові питання

- Сутність та критерії економічної ефективності
- Система показників ефективності господарської діяльності
- Методи комплексного аналізу діяльності підприємства
- Шляхи підвищення ефективності виробництва
- Резерви підвищення ефективності IT-підприємств

Практичне заняття (1 год.)

Завдання 1. Комплексний розрахунок системи показників ефективності умовного IT-підприємства: рентабельність, фондівіддача, продуктивність праці, оборотність активів.

Завдання 2. SWOT-аналіз вітчизняного IT-підприємства; виявлення резервів підвищення ефективності.

Завдання 3. Підготовка та презентація міні-проекту: «Економічна ефективність діяльності IT-підприємства: аналіз та пропозиції щодо покращення».

Самостійна робота (7 год.)

- Опрацювання: Биків О. О., Загорська Т. М. «Економіка підприємства та організація виробництва» (2023) — розділ «Ефективність господарської діяльності»
- Підготовка аналітичної записки «Шляхи підвищення ефективності вітчизняних підприємств в умовах повоєнного відновлення»
- Складання системи показників ефективності для IT-компанії та їх розрахунок за умовними даними

Очікуваний результат: студент вміє виконувати комплексний аналіз ефективності господарської діяльності підприємства, виявляти резерви та пропонувати шляхи її підвищення.

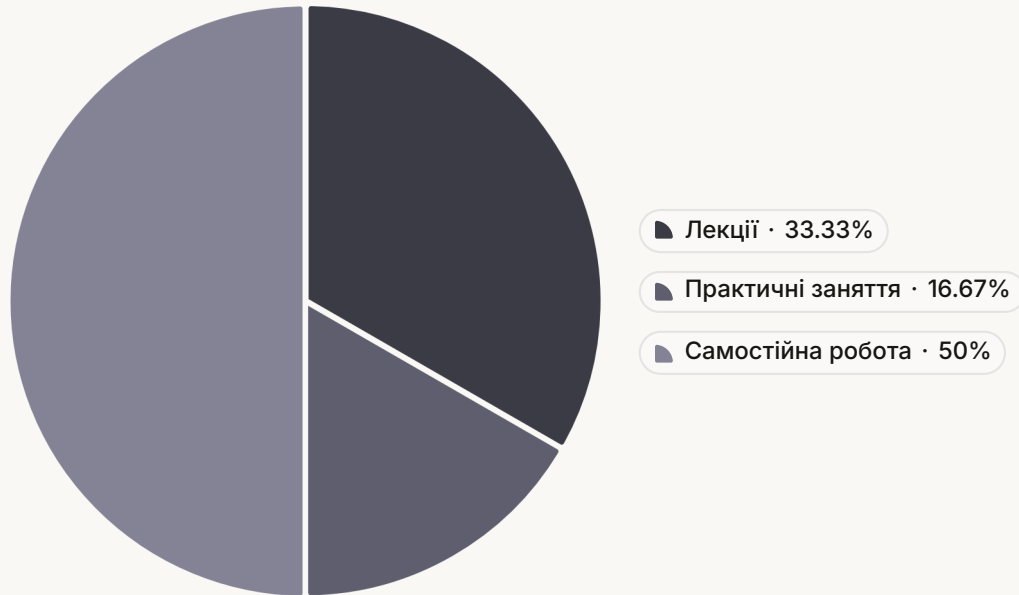
Розподіл навчального часу — 90 годин

Модуль	Тема	Лекції (год.)	Практичні (год.)	СРС (год.)
Модуль 1	Тема 1.1 — Підприємство як суб'єкт господарювання	4	1	8
	Тема 1.2 — Основні засоби	2	1	8
	Тема 1.3 — Оборотні кошти	2	1	8
	Тема 1.4 — Трудові ресурси та оплата праці	2	1	8
Модуль 2	Тема 2.1 — Виробничий процес та організація виробництва	2	1	8
	Тема 2.2 — Виробнича потужність	2	1	8
	Тема 2.3 — Планування виробничої діяльності	2	1	7
	Тема 2.4 — Витрати виробництва та собівартість	2	1	7
Модуль 3	Тема 3.1 — Прибуток і рентабельність	2	1	8
	Тема 3.2 — Ціноутворення	2	1	8
	Тема 3.3 — Інноваційна та інвестиційна діяльність	4	1	7
	Тема 3.4 — Комплексна оцінка ефективності	4	4	7
Разом	12 тем	30	15	45

Загальний обсяг: 90 годин = 3 кредити ЄКТС. Розподіл є орієнтовним і може коригуватися відповідно до специфіки навчального процесу.

Структура навчального часу

Коментар до розподілу

Загальний обсяг — **90 годин (3 кредити ЄКТС)** — розподілено між трьома формами роботи для забезпечення балансу між теорією, практикою та самостійним дослідженням.

Лекції — 30 год. (33%)

Системне подання ключового теоретичного матеріалу з використанням наочних схем, таблиць, прикладів із реальної практики вітчизняних та міжнародних підприємств.

Практичні — 15 год. (17%)

Відпрацювання розрахункових навичок, аналіз кейсів, розв'язання ситуаційних задач, захист міні-проектів. Акцент на застосуванні теорії до ІТ-підприємств.

Самостійна робота — 45 год. (50%)

Поглиблене вивчення, виконання розрахункових завдань, робота з джерелами та науковою літературою. Самостійна робота становить **50% обсягу дисципліни**.

Самостійна робота студентів — Детальний опис

Опрацювання літератури

Поглиблене вивчення теоретичного матеріалу за підручниками з економіки підприємства та організації виробництва (Непран, Шевченко, Підлісна, Биків та ін.), нормативно-правовими актами, науковими статтями. Студент конспектує ключові положення, виділяє головні поняття та порівнює підходи авторів.

Робота з інформаційними ресурсами

Опрацювання офіційних сайтів: Державної служби статистики (ukrstat.gov.ua), Верховної Ради (zakon.rada.gov.ua), Національної бібліотеки (nbuv.gov.ua), Міністерства економіки (me.gov.ua). Аналіз фінансової звітності підприємств.

Розрахункові завдання

Виконання індивідуальних розрахункових завдань: техніко-економічні розрахунки показників підприємства, калькулювання собівартості, визначення ефективності інвестицій, складання балансу виробничих потужностей, аналіз фінансових результатів.

Підготовка до занять

Підготовка до практичних занять (опрацювання теорії, розв'язання типових задач); підготовка до тестувань (ключові поняття, формули, показники); підготовка до контрольних робіт за кожним модулем (систематизація знань, типові задачі).

Форми контролю знань

1

Поточний контроль

Завдання: тестові вправи та розрахункові задачі за темами змістовного модуля. Оцінюються регулярність виконання завдань, правильність розрахунків і рівень засвоєння матеріалу. Поточний контроль формує накопичувальну оцінку протягом семестру. Проводиться після кожної теми у формі тестування (10–15 питань) або перевірки розрахункового завдання.

2

Проміжний контроль

Контрольна робота або комплексне розрахункове завдання, яке охоплює теми змістовного модуля (теоретичні питання та розрахункові задачі). Оцінюються повнота відповіді, правильність розрахунків, обґрунтованість висновків. Проводиться після завершення кожного змістовного модуля.

3

Підсумковий контроль

Залік або іспит відповідно до навчального плану. Форма проведення — тестування та вирішення комплексних розрахункових задач. Підсумкова оцінка враховує результати поточного, проміжного та підсумкового контролю: **100-бальна система** з переведенням у національну шкалу та ЄКТС (A, B, C, D, E, FX, F).

Методи викладання

Викладання дисципліни «Економіка та організація виробництва» поєднує класичні академічні та інтерактивні методи, що забезпечує формування не лише міцної теоретичної бази, а й практичних навичок економічного аналізу, необхідних для майбутньої професійної діяльності у сфері комп'ютерної інженерії.

Лекції

Системне подання теоретичного матеріалу з використанням наочних схем, таблиць і прикладів із практики вітчизняних підприємств; студенти ведуть конспекти та задають уточнювальні запитання.

Розрахункові практикуми

Виконання техніко-економічних розрахунків за умовними даними підприємств; формування навичок визначення показників ефективності, калькулювання та планування.

Кейс-стаді

Аналіз реальних ситуацій IT-підприємств; студенти виявляють проблеми, пропонують рішення та обґрунтовують їх економічну доцільність.

Дискусії

Обговорення актуальних питань економіки підприємства в умовах воєнного стану та відновлення; розвиток критичного мислення та аргументації.

Самостійне дослідження

Підготовка аналітичних записок, рефератів і презентацій за обраною темою; розвиток навичок самостійного пошуку та систематизації економічної інформації.

Міні-проекти

Розроблення техніко-економічного обґрунтування рішень; захист проектів у форматі презентації з обговоренням результатів і отриманих висновків.

Рекомендована література — Підручники та посібники (2022–2024 рр.)

1. Непран А. В., Шевченко І. Ю. (ред.)

Економіка підприємства : підручник : у 3 т. — Харків : Вид-во Іванченка І. С., 2024. — Т. 1: 537 с.; Т. 2: 498 с.; Т. 3: 512 с.

2. Підлісна О. А., Ткаченко Т. П.

Економіка і організація виробництва : конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра. — Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. — 146 с.

3. Биків О. О., Загорська Т. М.

Економіка підприємства та організація виробництва : навч. посіб. для студентів технічних спеціальностей. — Київ : Центр учбової літератури, 2023. — 320 с.

4. Марченко В. М. (ред.)

Основи підприємницької діяльності : підручник. — Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. — 348 с.

5. Грушко В. І. та ін.

Економіка відновлення : навч. посіб. — Київ : Університет «КРОК», 2023. — 221 с. *Рекомендується для тем 3.3–3.4 (інноваційна діяльність та відновлення виробництва).*

6. Біляк Т. О., Бірюченко С. Ю. та ін.

Підприємництво та основи бізнесу. Практикум : навч. посіб. — Житомир : Житомирська політехніка, 2023. — 280 с. *Рекомендується для тем 1.1, 3.1–3.2.*

7. Єршова О. О., Гончаренко І. М.

Сучасні моделі управління розвитком бізнесу в умовах воєнного стану. Журнал стратегічних економічних досліджень. — 2022. — № 2(7). — С. 75–84. *Рекомендується для теми 3.4.*

8. Токмакова І. В.

Економіка та управління виробничим бізнесом : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра. — Київ : УДУТ, 2023. — 264 с. *Рекомендується для модулів 2–3.*

Нормативно-правова база

→ Господарський кодекс України

Прийнятий 16 січня 2003 р. № 436-IV. Визначає основні засади господарської діяльності, статус підприємств. zakon.rada.gov.ua

→ Закон України «Про підприємства в Україні» та «Про господарські товариства»

Визначають організаційно-правові форми підприємств та порядок їх діяльності. zakon.rada.gov.ua

→ Закон «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 № 40-IV

Визначає правові, економічні та організаційні засади державного регулювання інноваційної діяльності. zakon.rada.gov.ua

→ Закон «Про оплату праці» від 24.03.1995 № 108/95-ВР

Визначає економічні, правові та організаційні засади оплати праці працівників. zakon.rada.gov.ua

→ Закон «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 № 1560-XII

Визначає загальні правові, економічні та соціальні умови інвестиційної діяльності. zakon.rada.gov.ua

Офіційні ресурси та фахові видання

Державна служба статистики України

ukrstat.gov.ua — офіційні статистичні дані про промислове виробництво, фінансові результати підприємств, ринок праці.

Верховна Рада України

zakon.rada.gov.ua — нормативно-правова база: господарське законодавство, закони про підприємства та господарську діяльність.

Міністерство економіки України

me.gov.ua — державна економічна політика, промислова стратегія, програми підтримки підприємств.

Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського

nbuv.gov.ua — електронні ресурси: наукові статті, монографії з економіки підприємства та організації виробництва.

Журнал «Економіка України»

economyofukraine.com.ua — провідне фахове видання з питань економіки підприємств та організації виробництва.

Журнал «Проблеми економіки»

problecon.com — наукові публікації з економіки підприємства, ефективності виробництва, менеджменту.

IT-Асоціація України (IT Ukraine)

itukraine.org.ua — аналітичні звіти про IT-ринок України, статистика галузі, тенденції розвитку.

Міністерство освіти і науки України

mon.gov.ua — освітні стандарти, навчальні програми, методичні матеріали для вищої школи.

Зв'язок дисципліни зі спеціальністю 123 «Комп'ютерна інженерія»

Чому «Економіка та організація виробництва» для інженерів?

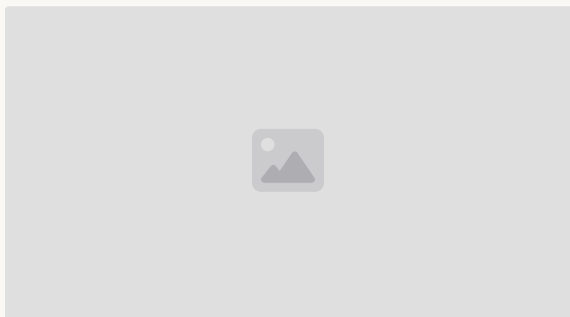
Дисципліна є невід'ємною складовою підготовки бакалаврів зі спеціальністю 123 «Комп'ютерна інженерія». Розуміння економічних законів та принципів організації виробництва формує у майбутніх інженерів здатність приймати технічні рішення з урахуванням їх економічної доцільності.

Сучасний фахівець у сфері ІТ та комп'ютерних технологій, який розуміє економіку підприємства, здатний ефективніше управляти ресурсами проектів, обґрунтовувати інженерні рішення та генерувати додаткову вартість для бізнесу.

Практичне значення для майбутньої кар'єри

- Здатність розраховувати техніко-економічне обґрунтування впровадження ІТ-рішень
- Розуміння механізмів ціноутворення на програмні продукти та ІТ-послуги
- Навички аналізу витрат та оцінки ефективності ІТ-проектів
- Розуміння організаційно-правових форм для відкриття власного ІТ-бізнесу
- Здатність оцінювати інноваційні та інвестиційні проекти у сфері цифрових технологій
- Навички фінансово-економічного аналізу діяльності ІТ-підприємства

Ключові компетентності курсу — Підсумок

Курс охоплює всі ключові аспекти економіки та організації виробництва — від ресурсного потенціалу підприємства до оцінки ефективності його господарської діяльності — і формує у студентів цілісне розуміння економічних механізмів, необхідних для успішної інженерної та підприємницької діяльності.

Бажаємо успіхів у вивченні Економіки та організації виробництва!

90

Годин

Загальний обсяг дисципліни

3

Кредити ЄКТС

Відповідно до стандарту

12

Тем

У 3 змістовних модулях

8

Джерел

Рекомендованої літератури 2022–2024 рр.

«Економіка — це мистецтво задовольняти безмежні потреби за допомогою обмежених ресурсів.» — Лоренс Пітер

Спеціальність 123 · Комп'ютерна інженерія · Бакалавр · 3 кредити ЄКТС